

פרוטוקול מס' 203

פשיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ד', יד' באייר תשל"ג - 16.5.1973, בשעה 8.45.

נ כ ח ו :

- חברי הועדה:
- א. ריפלט - היו"ר
 - נ. אליעד
 - ח. גרוסמן
 - פ. ידיד
 - א. כץ
 - ש. לוין
 - פ.צ. נריה
 - ע. פינברג-סירני
 - ד. קורן
 - א. רזיאל-נאור
 - ב. שחור

- מוזמנים:
- ו. איתן - יו"ר הועד המנהל של רשות השידור
 - ש. אלפוג - מנכ"ל רשות השידור
 - א. אבנר - דובר רשות השידור
 - צ. גיל - הטלוויזיה
 - ד. בלוך - יו"ר אגודת העתונאים בירושלים

מזכירת הועדה: ש. כרם

רשמה: פ. כהן

סדר-היום: שאילתות בנושא הטלוויזיה;

מסקנות ועדת החינוך והתרבות בנושא: "אופן עריכתן של תכניות מבט לחדשות בטלוויזיה" - (הצעת חה"כ א. ריפלט).

- 65 -

(נקבל ביום 985.43)

ש א י ל ת ו ת

היו"ר א. רימלס:

אני פותח את הישיבה.

נשמע תחילה שאילתות בנושא הטלוויזיה.

ח. גרוסמן:

אני רוצה לשאול שתי שאילתות על שידורים לציפון שני ימים: ה-1 במאי ויום השואה. ביחס ל-1 במאי השידור היה לא ריק פחות מקודמית מלכתחילה מטעם המשדרים, אלא היתה התייחסות של בוז ולעג לעצם ה-1 במאי. ולא חשוב מה הן ההשקפות הפוליטיות של מי שהן, האם ה-1 במאי הוא כן חג שלו או לא, אבל הוא חג של ציבור גדול מאוד. נראיון עם פליכיד ההסתדרות הרוח היתה עויינת ולגלגנית מלכתחילה. אני מבקשת הסבר על כך. אינני מניחה שמישהו יאמר לי שזה לא נכון, שמעתי את השידור, שמעתי הדים, קראתי מכתבים למערכות עתוננים, מכל הצדדים.

הענין השני הוא אולי אחר, אבל גם כן

נראה לי די חמור, והוא נוגע לשידורים ביום השואה. אינני מתייחסת לכל היקף השידורים, האוירה והרמה, אלא לעצרות שהיו. הטלוויזיה כיסתה חלק נכבד מהעצרות. מכל עצרת מצאה הטלוויזיה לנכון לחדר רק את דברי השרים, לא את דברי הלוחמים בגיטאות. התעלמו מקיומם. ומדברי השרים מצאה הטלוויזיה לבחון לחדר רק את ההצהרות הפוליטיות. אני חושבת שזה חסר טעם; זוהי ממלכתיות מסולפת כשמסדרים רק את דברי השרים (א. רימלס: זו לא ממלכתיות, זו ממלכתיות), תקרא לזה כפי שתקרא. הגיע הזמן לבדוק את הנושא הזה מאספקטים שונים.

היו"ר א. רימלס:

אני רוצה לשאול שאילתה בענין מאד עדין ורגיש. יש לפני מכתב של ארגון נכי מלחמת השחרור וצה"ל, חתום עליו שלמה לדור, יו"ר הועד הארצי. הוא נוגע לאיש שקיבל את עיטור הגבורה ורואיין בערב יום הזכרון, בן-ציפון לייטנר. אינני מכיר את המקרה, אני קורא רק מה שכתוב במכתב. נאמר בו: "בכתבה הוצג בן-ציפון לייטנר כמי שעובד כסדרן בהיכל התרבות בתל-אביב ותולש תלושי ביקורת מכרטיסי הכניסה. בין השאר הוא נשאל על-ידי המראיין אם לדעתו עושה מדינת ישראל די למען פצועי צבאה. תשובת לייטנר היתה בערך זו: "ברור שלא. עובדה שהמדינה מכירה בי כגיבור ישראל שנפצע במלחמה בשיירות צה"ל, והנה עלי לעבוד כסדרן ולהתגורר עם אשתי וילדי בדירה קטנה בגבעתיים".

המראיין שאל את מר לדור על הפרטים, והוא מסר לו, לפי דבריו, ושימה של ההלוואות והמענקים שקיבל מר לייטנר החל משנת 1950. "בשנת 1950 הוא קיבל הלוואות שאיפשרו לו להיכנס כחבר בקואופרטיב בעל קונדיטוריה ביפו. לצורך זה אף הושגו למענו הרשיונות הדרושים למסחר במצרכי מזון ולאישור המבנה למאפיה, וכן הלוואות ומענקים. כן ניתנה לו באותה שנה דירת מגורים ביפו, שברבות הימים הוחלפה בדירת מגורים ברמת השרון.

בשנת 1951 הוענקו לו רשיון למונית ומכונית מסחרית מדגם "בדפורד" לצורך המאפיה. ב-1960 הוענק לו רשיון יבוא ל-30 מכונות אוטומטיות למשקאות ופטור בשיעור 28 אלף ל"י מן המסים החלים עליהם. כן קיבל הלוואה בסך 10 אלפים לירות.

בשנת 1961 ניתן לו מחסן ביפו לצורך המכונות האוטומטיות, ונתקבלו המלצות הארגון באשר להצבתן במקומות ציבוריים. ב-1962, תודות לטיפול משרד הבטחון, נתקבל כשותף בחברה לנהיגה עצמית בשם "פרבנד טורס". הכנסתו החודשית מן החברה האמורה עמדה על 600 לירות. לאחר זמן מכר את חלקו בחברה תמורת 21 אלף ל"י.

בשנת 1966 קיבל מונית חדשה, לאחר שמכר המונית הראשונה שניתנה לו ב-1951 (המדובר בזכות ציבורית בפעם השניה). ב-1968 ניתנה לו הלוואה בסכום של 4,000 ל"י ל"חידוש המשק" של המונית. ב-1970 קיבל הלוואה בסכום של 15 אלף ל"י לצורך רכישתה של דירתו הנוכחית בגבעתיים. בשנת 1971 קיבל לפנים משורת הדין מכונית פרטית. לפי בקשתו סודר בעבודה כסדרן בהיכל התרבות.

אני חוזר ומדגיש: הכתב המראיין, מר נחמן שי, ידע מפי על כל ההטבות המנויות לעיל, ונמנע מלהביאן לידיעת

אני רוצה להגיד שיכול להיות שמדינת ישראל אינה עושה מספיק, אבל היא עושה יותר מכל מדינה אחרת למען הנכים. כששמעתי את הכתבה אמרתי לעצמי שאשאל שאילתה בענין זה. אחר כך קיבלתי את המכתב הזה שבו מפורטת הרשימה של כל מה שהאיש קיבל במשך השנים.

הבעיה היא שהמראיין ידע את הדברים האלה, אך הדבר לא הובא לידיעת הציבור. מה אומר הציבור? שמדינת ישראל מתעלמת בזדון וברשעות מאדם שעוטר כגיבור ישראל. יכולים להיות הרבה אנשים שמסתבכים, אינני בא כעת להוציא משפט על אדם. אבל פה נעשה עוול לא רק למדינה; זה מעודד דמורליזציה והתנגדות, ללא כל צורך. זו רדיפה אחרי הפיקנטי והסנסציוני.

אני רוצה להעיר הערה אישית. בשבילי ה-1 במאי איננו חג, אבל אני בעד זה שכל דבר שהוא חשוב לחלק של הציבור, צריך להתייחס אליו בכבוד, כפי שאותו ציבור מתייחס אליו בכבוד. לא ייתכן להתייחס לדברים בלגלגנות. זה רק מחזק את כל מה שהחברים כאן, ואני בתוכם, אמרנו שבראיונות ובדיווחים משתקפת יתר על המידה המגמתיות, אינני יודע אם מגמתיות אידיולוגית, אינני מאמין שיש כאן אידיולוגיה, אלא מגמתיות של יחס.

אני בטוח שיושב-ראש הוועד המנהל ומנכ"ל רשות השידור יבדקו את הדברים, או שהם רוצים להתייחס אליהם עכשיו. בטוחני שענין לייטנר לא ידוע להם.

ש. אלמוג: הנושא עלה בוועד המנהל של רשות השידור. דיברו גם על השידורים של ה-1 במאי.

ד. קורן: מה היתה המסקנה?

ש. לויין: לא ראיתי את השידור עם מזכיר ההסתדרות, קראתי רק בעתון את התגובה החריפה מאד של מזכיר ההסתדרות. אני מבקש שמנהל הטלוויזיה יסביר לנו בהקדם האפשרי מה היה וכיצד זה קרה.

ש. אלמוג: לא היה שום דבר מאחורי הקלעים שצריך לבדוק אותו.

ש. לויין: האם אתם מזדהים עם ההערכה שניתנה פה על-ידי חברת הכנסת גרוסמן או מזכיר ההסתדרות, או שאתם חושבים שהערכתם אינה נכונה? גם זה יכול להיות.

ש. אלמוג: היה דיון בוועד המנהל בכל הנושאים הללו, להוציא את השאלה שהעלתה חברת הכנסת גרוסמן ביחס להופעתם של שרים בעצרות ביום השואה, כשם שיש בכל יום ראשון דיון בוועד המנהל בנושאים השוטפים. פטבע הדברים שמושמעות גם בוועד המנהל ההשקפות הפובעות כאן. הסיכומים הם טוואה מדיון. למשל בענין ה-1 במאי היו כמה אנשים שאמרו שפן הסתם נעשה עוול למזכיר ההסתדרות. באופן תמוה היו אלה אנשים שלא ראו את התכנית. אלה שראו לא חשבו כך. לאחר הדיון לא היה סיכום או פרטיבי, חוץ מאשר לבדוק את טענותיו של מזכיר ההסתדרות כאילו היה איזה ביום לא הגון מאחורי הקלעים ביחס להופעתם של חברי ועדים ממקומות עבודה. דבר זה ייבדק. אבל כל מה שהיה בשידור - אפשר היה לראות. שבועיים לאחר השידור מזכיר ההסתדרות פרסם בעתונות את ביקורתו החריפה על העוול שנעשה לו בשעת השידור הזה. הוא שוען שהביאו חבר ועד שאיננו מייצג את הוועד. דבר זה ייבדק.

אבל לגבי הערכת התכנית כולה לא הוחלט בוועד המנהל לקבל עמדה בנושא. אני רוצה להזכיר לחברי הוועד שאשתקד גם כן היתה תלונה על הטיפול ב-1 במאי, היתה בדיקה בוועד המנהל, והיתה בדיקה מאד מפורטת של התלונות שהוגשו על-ידי ההסתדרות באמצעות העתונות. אני חושב שרוב התלונות לא נמצאו מוצדקות גם אשתקד על-ידי הוועד המנהל, שיש בתוכו אנשים שחוגגים את ה-1 במאי. אגב, הדיון לא התחלק לפי זה. היו כאלה שבעצמם אינם חוגגים את ה-1 במאי,

16.5.1978 - ש. אלמוג

שאמרו שיש לבדוק את תלונות ההסתדרות, ואחרים שאמרו שהתלונות אינן מוצדקות.

אישית אינני חושב שנעשה עוול למזכיר ההסתדרות בהופעתו ב"מוקד". לכל היותר אפשר לומר שניתנה לו הזדמנות נוספת להבריק, כפי שניתנות לו הזדמנויות אין-ספור ברדיו ובטלוויזיה להופיע בצורה גלויה ולהגיד את דעתו. האתגר הזה רק מדרבן אותו להברקה נוספת. אינני חושב שנעשה לו עוול, על כל פנים לא ברשות השידור.

לגבי השאלה על הכתבה על מר לייטנר - זה דבר מאד לא נעים. אחרי שראינו את גיבור ישראל והוא בחר לספר מה כואב לו, בין שבצדק או שלא בצדק - וגם זה היה בדיון בועד המנהל - השאלה היא מה אפשר היה לעשות בזה. האם צריך היה להתווכח אתו ביום הזכרון ולומר לו: ביום זה וזה קיבלת מניה במונית? אפשר היה לא לשדר את זה, זה הדבר היחיד. הוא התנדב לספר כיצד הוא מקופח. יכול להיות שהוא מקופח, אינני יודע. אבל האיש הזה נדחק למצלמה לספר מה כואב לו.

היו"ר א. רימלט: אבל זה לא היה שידור חי. ביקרו אצלו בבית. היו שאלות שלא הופיעו בשידור, כפי שנאמר לי. והמראיין הלך אל יושב-ראש ארגון הנכים. אינני חושב שזה היה מוריד מכבודו של גיבור ישראל וממעשיו ב-1948 אילו המראיין היה שואל אותו: שמעתי שבכל זאת משרד הבטחון רצה לעזור לך מדי פעם בפעם, ועזר לך. אפשר היה לעשות זאת בטקס, בלי לפגוע בו, ולא שהציבור יקבל רושם שגיבור ישראל מוזנח, נטוש על-ידי הציבור.

ש. אלמוג: אינני חושב שכאשר גיבור ישראל לייטנר עובד כסדרן בהיכל התרבות, שמישהו חושב שהוא מוזנח ונטוש. אבל חשבו שהוא חושב שהוא מקופח. זה היה הרושם שנתקבל. השאלה היא אם צריך היה לתת את זה ביום הזכרון. ועל זה יש עוד בירור מתי הכתב קיבל את האינפורמציה, האם לא הלך לקבל אותה לאחר מכן. אינני יודע מה היה בראיון המקורי ומה היה בעקבות זה.

בועד המנהל נאמר שבשום אופן אי אפשר היה ביום הזכרון לנהל ויכוח עם לייטנר. אפשר היה לכל היותר להוריד את הכתבה. וצריך לבדוק מה בעצם היו השיקולים של הכתב והעורך שהביאו אותה לשידור. כך סוכם בישיבת הוועד המנהל ביום ראשון.

בענין בלעדיותם של שרים שמדברים בעצרות ליום השואה - על נושא זה היתה ביקורת לא רק השנה, ולא רק לגבי רשות השידור. יש מגמה כזאת גם כל ימות השנה. אינני מתכוון עכשיו לצד הממשלתי הפוליטי, אני מתכוון לצד של העדפת האקטואלי על פני ההיסטוריה. יש נטייה כזאת בעתונות ובעתונאות. האם זה לא כך שהרוטינה העתונאית מעדיפה לעתים קרובות הצהרות פוליטיות של אישים שתופסים היום עמדה, על פני העילה שהביאה לעצרת זו או אחרת? ואינני מדבר רק על יום השואה. יש רוטינה כזאת, שמה את הדגש בהופעות על הצד הפוליטי האקטואלי. ניסינו פעמים רבות להיאבק בה. בכל זאת קורה שכשבאיזה מקום מופיע איש ציבור ומוטר איזו הצהרה, מטבע הדברים שהיא זוכה להעדפה. גם אני סבור שיש להיאבק נגד מגמה זו בעתונות. אבל אנחנו הולכים פה במאבק נגד הזרם שקיים בכל ימות השנה בכלי התקשורת. זו רעה חולה בכל מקום בעולם.

א. רזיאל-נאור: זה המשך הקו, וזה טעון בדיקה רצינית מאד, והסקת מסקנות. בכנסת קיימת אותה התופעה: דברי השר מועדפים, נמסרים בהרחבה, ורק דרך אגב אומרים בשוליים שזה היה בתשובה לנושא שהעלה מישהו מחברי הכנסת. לפעמים גם את זה לא אומרים.

ובנושא מיוחד במינו כזה - האם לפני שמכניסים את הסיקור של יום הזכרון ו-30 שנה לפרד הגיטאות, מקיימים דיון מוקדם וקובעים מה צריך להיות? אי אפשר לסמוך רק על שיקול דעתו של מי שיהיה באותו יום בתורנות בשטח. מוכרח להיות דיון מוקדם, כדי להסב את תשומת לבם של אנשי הרדיו והטלוויזיה מה הם הדברים

העיקריים שצריך להבליט בשידור כזה, אם צריך לשים את הדגש על הלוחמים ודבריהם, או שצריך לרכז את תשומת הלב לדברי אנשים אחרים, או שצריך לתאר בהרחבה את המראה הכללי. האם יש איזה דיון מוקדם שיוצר מסגרת לדברים, ובאיזו מידה נשמרות ההנחיות הכלליות, והאם שומעים את דעתם של האנשים שיעבדו בשטח מה הם חושבים להפיק.

אני מבינה שיש לפעמים צורך לתת הצהרה פוליטית, אבל זה לא צריך לתפוס את כל המקום או את מרביתו.

אם אין שיחות מוקדמות והנחיות, אני

מציעה שתעשו זאת.

ג. אליעד:
יש לי הרגשה שנגרם קצת עוול לסלוויזיה. אחרי חג העצמאות אני חושב שמגיעה להם גם מלה טובה על המאמץ ועל התכניות. לא צריך ליצור רושם שהכל רע.

היו"ר א. רימלט:
אני מודה לחבר הכנסת אליעד. ראיתי את השידורים ביום הזכרון וביום העצמאות, ובהחלט היו שידורים שהם דף נאה מאד גם לסלוויזיה וגם לרדיו. אבל יש דברים שגם בתוך הסככת היפה היו צורמים. זכותו של כל אדם להציע למצוא דרכים, אם על-ידי הנחיות או הפניית תשומת לב, כדי לסנוע אותם. כי דוקא על רקע הדברים החיוביים, הצרימה מתבלטת יותר.

מסקנות ועדת החינוך והתרבות בנושא: "אופן עריכתן של תכניות מבט לחדשות בטלוויזיה".

היו"ר א. רימלט:
לפנינו שלוש הצעות למסקנות, אחת שלי, ארוכה מאד, והאחרות של חברי הועדה יחיד ובן-פורת, קצרות יותר. אני מציע שבדיון בהצעת תחילה.

ג. אליעד:
הואיל וזה דבר עקרוני, אני מבקש שלפני ההכרעה תהיה לי אפשרות להתייעץ עם

היו"ר א. רימלט:
נתחיל בעמוד הראשון. החלק הראשון הוא הקדמה. אני מציע שנתחיל בפיסקה

ש. לויין:
לדעתי הפיסקה האחרונה טעונה הרחבה. לא מספיק שבציין באמירה כללית שחל שיפור.

היו"ר א. רימלט:
קביעות שחל שיפור יש גם בשני מקומות נוספים, בהמשך המסקנות. אבל אני מציע שאתה חושב, ונחזור אליה בישיבה הבאה.

ב. שחור:
למה כתוב "מפי רוב חברי ועדת החינוך"?

היו"ר א. רימלט:
אפשר להגיד "מפי חברי ועדת החינוך".

ע. פינברג-סירני:
בפיסקה שלפני כן נאמר: אי שביעות הרצון והערות הביקורת אשר נשמעו מפי רוב הנוכחים בישיבות הועדה נסבו סביב חמשה נושאים עיקריים... וכאן בא פירוט. אינני זוכרת שרוב הנוכחים הביעו ביקורת למשל על חוק רשות השידור. האם המלה "רוב" מתייחסת לכל הסעיפים המפורטים?

היו"ר א. רימלט:
כל אחד מחברי הועדה הביע ביקורת. אפשר להגיד: נסבו סביב נושאים עיקריים אלה... אחד יכול היה להביע ביקורת על נושא אחד, אחר - על נושא שני, וכו'.

א. רזיאל-נאור:
אני חושבת שצריך להגיד "נסבו על".

היו"ר א. רימלט:
אבדוק זאת.

16.5.1973

ח. גרוסמן:
יש לי הצעה ביחס לפיסקה האחרונה בעמוד הראשון. באחד המקומות בהמשך הפסקות יש גם הסבר מדוע יש ליקויים. אולי נעביר את זה לכאן, כדי להסביר מדוע היו ליקויים.

היו"ר א. רימלט:
כאן זו הצהרה של הועדה שחל שיפור במצב הטלוויזיה, ולא הכל רק שלילי. קודם כל צריך להגיד דבר חיובי.

ש. לוי:
בפיסקה זו יש מקום לתיאור ההישגים.
היו"ר א. רימלט:
יש הצעה להרחיב את הפיסקה הזאת. עוד נחזור אליה.

נעבור לפרק א' - חוק רשות השידור.
בסעיף 1 מוצע להגיד: ועדת החינוך והתרבות של הכנסת מביעה דעתה כי אין לנגוע במעמד האוטונומי של רשות השידור כשרות ממלכתי המקיים את התפקידים כפי שהוגדרו בהוראת היסוד של החוק.

סעיף 1 - נתקבל.

סעיף 2

היו"ר א. רימלט:
בסעיף זה מוצע לומר: עם זאת, סבורה הועדה כי רצוי לבחון מחדש את החוק לאור הנסיון שהצטבר, כדי לחזק את עצמאותה של הרשות ולהגדיר באורח ברור יותר את תפקידיהם וסמכויותיהם של הגופים הציבוריים של הרשות, יחסי הגומלין ביניהם וסמכויותיהם כלפי המנהלה.

היתה דעה שלא הגיע הזמן לבדוק את הדברים, אלא לחכות לנסיון שעוד יצטבר.

ג. אליעד:
אני נוטה לקבל את הסעיף הזה, כי אני רואה בו דבר שאינו מגדיר זמן, אינו מגדיר חובה. זו משאלה, זה רצוי, ואפשר תמיד לבחון כל דבר מדי פעם. אבל בסעיפים הבאים יש התייחסות ישירה לדברים, ושם אינני מקבל את זה.

היו"ר א. רימלט:
זו הצעה אישית והיא תישאר אישית. אתה יכול לקבל את סעיף 2 ולהציע לפחות סעיף 3 או 4.

ש. לוי:
באיזה גופים ציבוריים של הרשות מדובר?

היו"ר א. רימלט:
המליאה והועד המנהל. שני גופים אלה מייצגים את הציבור.

א. כץ:
אז כדאי לפרט את זה.

ע. פינברג-סירני:
בסעיף זה מדובר על שני דברים: לחזק את עצמאותה של הרשות, ולהגדיר באורח ברור יותר את תפקידיהם וסמכויותיהם של הגופים הציבוריים של הרשות.

היו"ר א. רימלט:
בסעיפים הבאים הדברים מפורטים. לסעיף זה יש שתי פטרות, אחת מהן היא לחזק את עצמאותה של הרשות. אני יודע שיש מגמות שונות. יש אישים או חוגים שמתוך ביקורת על הרשות מגיעים למסקנה שצריך להעמיד אותה תחת פיקוח ממשלתי דפרטמנטלי. הועדה לא היתה בדעה כזאת. אני בעד עצמאות של הרשות.

ח. גרוסמן:
אני מציעה להפוך את הסדר ולומר: הועדה סבורה כי רצוי לבחון מחדש את החוק לאור הנסיון שהצטבר, ולהגדיר באורח ברור יותר... וסמכויותיהם כלפי המנהלה, דבר שיחזק את עצמאותה של הרשות.

16.5.1973

7.

היו"ר א. רימלט:
 אינני חושב שדבר זה בלבד יחזק את העצמאות. מדובר כאן על סמכויות ויחסי גומלין בין הגופים הציבוריים. הגדרה מחדש יכולה להכניס סדר, יחסים בהירים יותר. אין זה מן ההכרח שזה יחזק את העצמאות. אילו היה מדובר על סמכויותיהם כלפי הממשלה, הייתי אומר שזה מחזק את העצמאות. אבל לדעתי אין זה סביר לומר זאת בסוף הסעיף.

ח. גרוסמן:
 כשאתה פותח בזה שהדבר הראשון שצריך לעשות הוא לחזק את עצמאותה של הרשות, אפשר להסיק מכך שאין עצמאות.

היו"ר א. רימלט:
 יש כאן נסיון של הבעת דעה בצורה זהירה, שהגדרת הסמכויות ויחסי הגומלין ישפיעו על העבודה הפנימית. יהיו שם אלמנטים של חיזוק העצמאות ושל ייעול.

ב. אליעד:
 יש לי ספקות אם צריך להגיד את המלים "לחזק את עצמאותה". איננו עומדים בפני איזו התקפה על עצמאותה של הטלוויזיה.

היו"ר א. רימלט:
 יש דברים סמויים מהעין והאוזן שאתה אינך נתקל בהם. אצי בתקלתי בהם. שמעתי זאת בשיחות, דיברתי עם הרבה אנשי ציבור.

א. רזיאל-נאור:
 אני חושבת שאפשר לאחד את הסעיפים 2 ו-3, להעביר משפט אחד מסעיף 2 לסעיף 1 ולערוך את שלושת הסעיפים האלה מחדש. הייתי מוסיפה לסעיף 1 את המשפט המדבר על הצורך בחיזוק עצמאותה של הרשות.

היו"ר א. רימלט:
 אני מציע לא לדבר עדיין על סעיף 3, כי תהיה לו התנגדות נמרצת ועקרונית.

ע. פינברג-סירני:
 אני מוכנה לקבל חלק מסעיף 2. הצירוף של שני הדברים כפי שהוא עכשיו אינו נראה לי. אינני רוצה לקשור את עצמאות הרשות עם הסמכויות. אני מציעה לומר: עם זאת סבורה הועדה כי רצוי לנסות להגדיר באורח ברור יותר את תפקידיהם וסמכויותיהם... כדי לשפר את מהלך העבודה. ולמחוק את המלים "לחזק את עצמאותה של הרשות".

ב. אליעד:
 גם אני מציע למחוק את המלים "לחזק את עצמאותה".

א. רזיאל-נאור:
 אני מציעה להגיד בסעיף 2: הועדה סבורה שלאור הנסיון יש להגדיר באורח ברור יותר את תפקידיהם וסמכויותיהם של הגופים הציבוריים של הרשות, פליאת הרשות והועד הפנהל שלה, וסמכויותיהם כלפי ההנהלה. הנסיון בחן את החוק. שתוך נסיון זה מסתבר שצריך להגדיר באורח ברור את הסמכויות של הגופים הציבוריים כדי שיוכלו לעבוד. לכן לדעתי לא צריך להגיד "לבחון מחדש".

ב. אליעד:
 אני מציע להגיד עם זאת סבורה הועדה כי רצוי להגדיר באורח ברור את... וסמכויותיהם כלפי ההנהלה.

היו"ר א. רימלט:
 אי אפשר להגדיר את הסמכויות בלי שינוי בחוק. מדוע לפחוק את המלים "לבחון מחדש" את החוק?"

א. רזיאל-נאור:
 הועדה סבורה שצריך להגדיר את הסמכויות. איך לעשות זאת? המסקנה תהיה שצריך להציע תיקונים בחוק.

ש. לוין:

אני מבין שהיושב-ראש רואה צורך שענין העצמאות של הרשות ייזכר. מצד שני חברים אינם רואים צורך לדבר על חיזוק העצמאות. אולי צריך להגיד כך: הועדה סבורה כי רצוי לבחון מחדש את החוק לאור הנסיון שהצטבר ולהגדיר באורח ברור יותר את תפקידיהם וסמכויותיהם של הגופים הציבוריים של הרשות, מליאת הרשות והועד המנהל, את יחסי הגומלין ביניהם וסמכויותיהם כלפי ההנהלה, מתוך שמירה על עצמאותה של הרשות.

א. רזיאל-נאור:

אני יכולה להצטרף להצעת חבר הכנסת לוין.

היו"ר א. רימלט:

לפנינו הצעה של חבר הכנסת לוין, לומר בסוף הסעיף: "מתוך שמירה על עצמאותה של הרשות. חבר הועדה אליעד ופינברג-סירני מציעים לומר: הועדה סבורה כי יש להגדיר באורח ברור יותר... וסמכויותיהם כלפי ההנהלה. הצביע."

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חה"כ ש. לוין - 6

בעד הצעת חה"כ אליעד ופינברג-סירני - פיעוט

הצעת חה"כ ש. לוין בתקבלה.

סעיף 3ש. לוין:

אני מציע למחוק את סעיף 3. זה נאמר בסעיף 2.

א. כץ:

החוק מתייחס למספר ממלאי תפקידים, ויש להם מעמד סטוטורי זה או אחר, ביניהם יו"ר הרשות. הייתי נוטה לקבל את הצעת חבר הכנסת לוין אם היינו מפרטים בסעיף 2: מליאת הרשות, הועד המנהל ויו"ר הרשות.

היו"ר א. רימלט:

תפקיד יו"ר הרשות לא הוגדר בכלל בחוק. צריך להגדירו. אני מוכן לקבל את ההצעה למחוק את סעיף 3, אם ייאמר בסעיף 2: מליאת הרשות, הועד המנהל ויו"ר הרשות.

הוחלט:

בסעיף 2 ייאמר: ... של הגופים הציבוריים של רשות השידור, מליאת הרשות, הועד המנהל ויו"ר הרשות... למחוק את סעיף 3.

סעיפים 4, 5, 6נ. אליעד:

אני חושב שסעיפים 4, 5 ו-6 נכללים בסעיף 2.

היו"ר א. רימלט:

סעיף 6 - לא. אינני רוצה לשלול את זכותו של השר הממונה על חוק רשות השידור להציע מועמד משלו לתפקיד המנהל הכללי של הרשות. זה חיזוק סמלי של המליאה, שהיא מגישה מועמדים. אני רוצה שגם המועמד של השר הממונה על חוק רשות השידור ייכלל בין מועמדי המליאה, והממשלה תבחר אחד מהם. זה תיקון אסתטי, שהממשלה אינה בוחרת בין המועמד של הרשות ובין המועמד של השר. לכן לדעתי סעיף 6 חשוב.

ש. לוין:

לדידך האם אין לראות בהצעה שלך פגיעה בעצמאות של הרשות? כי אתה אומר פה שהמליאה חייבת לכלול את המועמד של השר.

היו"ר א. רימלט:

נאמר פה "על דעת המליאה". אני חושב שהפגיעה ברשות היא היום הרבה יותר גדולה,

18.5.1973

כאשר יש הצעה של מליאת הרשות לממשלה, ולעומתה הצעת השר הממונה. כאן הוא נכלל בין המועמדים המומלצים על דעת המליאה.

ג. אליעד: יש לי ספקות אם הועדה

למדה את הנושא באופן יסודי, ראתה את החוק, בדקה אותו, התיעצה עם אלה שניסחו אותו. זו המלצה יותר מדי יסודית. כשאנחנו אומרים שצריך לבחון, אז תשב ועדה שתהיה מסוגלת לבחון ולהגדיר. אני חושב שסעיפים 4, 5 ו-6 צריכים להיבדק על-ידי ועדה שתקדיש לזה זמן רב, למידה יסודית ועניינית.

היו"ר א. רימלט: המציע אינו מציע בצורה פסקנית וחותכת. אלא באמר: רצוי לתת את הדעת. הוא מעלה את הנושא לדיון. כאן יש הנמקה נוספת מדוע צריך להגדיר את יחסי הגומלין בין הגופים.

ג. אליעד: אחרי שפירטנו את הדברים בסעיף 2, אין צורך בסעיף זה.

היו"ר א. רימלט: אני מוכן להוסיף בסוף סעיף 4, אחרי המלים "ולהגדיר יותר את יחסי הגומלין שביניהם" את המלים "בהתאם לסעיף 2".

הוחלט: בסוף סעיף 4 יבואו המלים "בהתאם לסעיף 2".

היו"ר א. רימלט: אני מציע לעשות מהסעיפים 5 ו-6 סעיף אחד. ס. לוי: אני חושב ששניהם פירותיים.

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת הסעיפים 5 ו-6 - 4
נגד מחיקה - 5

ההצעה למחוק את הסעיפים 5 ו-6 לא נתקבלה.

פרק ב': מבנה רשות השידור

ע. פינברג-סירני: בסעיף 2 נאמר שועדת החינוך והתרבות ממליצה כי ייבדק מחדש מבנה הרשות... למה הכוונה?

היו"ר א. רימלט: היום המבנה הוא פשרה. יש שלוש אפשרויות: יש אפשרות של סטטוס קוו, יש אפשרות של אינטגרציה מוחלטת, ויש אפשרות של יתר עצמאות. נדמה לי שהפשרה הקיימת לא עמדה בנסיון.

ע. פינברג-סירני: ייבדק על-ידי מי?

היו"ר א. רימלט: אנחנו אומרים שרצוי לאור הנסיון לבדוק. מה הם הדברים שאנחנו מציעים לבדוק כשייבדק הנושא, מתי ייבדק הנושא וכיצד, זה מופיע אחר כך.

מ.צ. נריה: אני מציע להגיד: ולהכריע מה מידת העצמאות שיש לתת לכל אחד מן המדיומים האלה...

היו"ר א. רימלט: זה לא בדיוק אותו דבר.

הוחלט: לאשר את הסעיפים 1 ו-2 בפרק ב'.

ג. אליעד: אני שומר לעצמי זכות לחזור לענין זה.

פרק ג': משמעת עבודה וכוח אדם בטלוויזיה הישראליתהיו"ר א. רימלט:

בפיסקה הראשונה בפרק זה מוצע לומר: רמת הפקת התכניות בטלוויזיה ומערכת יחסי האנוש במפעל תלויים במידה רבה בכוח האדם העובד בה וברקמת היחסים בינו לבין ההנהלה. אין ספק כי הצורך בהפעלתה החפוזה של הטלוויזיה לא נתן אפשרות ושהות בידי צוות ההקמה לברור בכל מקרה את כוח האדם המעולה ביותר הקיים בישראל ואף לחפש ולמצוא כוח אדם כזה; כן לא היה זמן מספיק ללימוד ולהשתלמויות בתחומיה השונים של הטלוויזיה. במשך הזמן נקבעו עובדות ונוצרה מציאות בהתאם לחוקי העבודה במתן קביעות, על-ידי הצמדת העובדים לתקשי"ר וחתירת הסכמי העבודה. המציאות שנוצרה מכבידה או אפילו מכבידה ביותר על כל נסיון לשנות ולגמש את צוות העובדים בטלוויזיה.

ש. לויין:

לגבי החלק הראשון של הפיסקה הזאת - אני חושב שאין לנו מספיק נתונים כדי לשעון, כפי שהמשפט השני טוען, שלא נוצל כוח האדם המעולה ביותר במדינת ישראל. אני מתנגד לחוות דעת כמעט משפטית כזאת. אני מציע למחוק את המשפט הזה. לא בדקנו את זה ואיננו יכולים לפסוק.

א. רזיאל-נאור:

אני מציעה להתחיל את הפרק הזה בפיסקה השניה, המתחילה במלים: חברי ועדת החינוך והתרבות שמעו...

היו"ר א. רימלט:

אני חייב לעשות צדק לטלוויזיה. איש אינו כופר בזה שההקמה החפוזה של הטלוויזיה לא איפשרה לעשות את הדברים המופיעים כאן. מדוע אני צריך להתעלם מזה? אולי נכתוב: רמת הפקת התכניות בכל טלוויזיה ומערכת יחסי אנוש בכל מפעל תלויים... בינו לבין ההנהלה.

ש. לויין:

זו אמת. אני מתנגד לקביעת עובדה שהיא כוח אדם מעולה יותר ולא ניצלו אותו.

מ.צ. נריה:

אני מציע למחוק את המלים "אין ספק כי".

ג. אליעד:

בפיסקה שעליה מדבר חבר הכנסת לויין יכולה להיות פגיעה באנשים. אינני רוצה שמישהו בטלוויזיה יחשוב שהעסקתו נעשתה בטעות. למה לנו להיכנס לענין של ברירת כוח אדם מעולה? אפילו אם יהיה אדם אחד שיפגע על-ידי זה, אין לעשות זאת.

היו"ר א. רימלט:

קודם כל נאמר כאן שההקמה החפוזה לא נתנה אפשרות ושהות לברור בכל מקרה את כוח האדם המעולה ביותר הקיים בישראל. אני חושב שזאת אפת שהחופזה התבטאה לא רק בלימוד ובהשתלמויות, אלא גם בהרכבה חפוזה של הצוותים. לו היתה שהות, היו אותם אנשים בנדקים עוד. אבל הם היו אנוסים על פי תאריכים. הואיל וזאת אמת, אני רוצה שזה יופיע. צריך להיות אומץ לב לעמוד מאחורי זה.

א. רזיאל-נאור:

עם כל ההערכה לדברי ההסבר ולרקע לדברים האלה, אני מציעה שנתחיל את הפרק הזה בפיסקה השניה ובאמר: חברי ועדת החינוך והתרבות שמעו... ובעלי ההתמחויות השונות. במשך חמש שנות קיומה חדעה הטלוויזיה זעזועים רבים בנושא יחסי עבודה, שבחלקם נבעו מהנסיבות בעת הקמתה. אני חושבת שעל-ידי משפט קצר זה אנחנו מזכירים לעצמנו ולכל מי שנותן דעתו על כך מה היה בעת הקמת הטלוויזיה. אינני חושבת שאנחנו צריכים לגולל את הכל מחדש. אני מציעה שזה יבוא במקום הפיסקה הראשונה.

היו"ר א. רימלט:

אינני חושב שהזעזועים נבעו מהחופזה. אבל אני מבין שאת מציעה למחוק את הפיסקה הראשונה.

ב. שחור:

במקום "חפוזה" אני מציע לומר המהירה או המזורזת.

היו"ר א. רימלט:

אינני חושב שהמלה "חפוזזה" היא לא יפה, שמענו אותה מאנשי הרשות.

אני חושב שהרבה דברים שאנחנו מטילים את האחריות לגביהם על הטלוויזיה, נבעו מכך שהיה הכרח - ואינני מגנה את ההכרח שהיה אז מתוך שיקולים מדיניים - לעשות מהר דבר שדורש הרבה יותר זמן, בעיקר ממחוסרי נסיון. משום כך אני בעד הסעיף הראשון. אינני רוצה שזה יהיה רק כתב אישום, אלא שנאמר פה שהיו סיבות מהתחלה, מעיקרם של הדברים.

נ. אליעד:

אני מוכן לתמוך בהצעת חברת הכנסת רזיאל-נאור.

א. כץ:

למעשה מה שנאמר פה נשמע על-ידי רוב, אם לא כל נציגי הרשות, הן ההנהלה והן העובדים. כשהם באו להטביר את המצב הקיים, בין שאר הנקודות שהם העלו באמרו דברים ברורים בענין זה.

היו"ר א. רימלט:

אני מציע להגיד: הצורך בהפעלת החפוזזה (ח. גרוסמן: תמהידה), של הטלוויזיה לא נתן... לדעתי נעשה עוול גם לצוות ההקמה וגם למוסדות אלה אם נתעלם ממה שכל הגורמים כאן אמרו.

ש. לויין:

אני מציע למחוק את המשפט השני, את הקביעה שלא נוצל כרח האדם המעולה ביותר הקיים במדינה.

ה צ ב ע ה

הצעת חה"כ ש. לויין לא נתקבלה.

נ. אליעד:

אני מציע להגיד: הצורך בהפעלת המהירה של הטלוויזיה לא נתן זמן מספיק ללימוד ולהשתלמויות בתחומיה השונים של הטלוויזיה.

ה צ ב ע ה

הצעת חה"כ נ. אליעד נתקבלה.

היו"ר א. רימלט:

תהיה לי הצעת פיעוס או הצעת יחיד בענין זה.

ח. גרוסמן:

את המשפט הבא, המתחיל במלים "במשך הזמן נקבעו עובדות...", אני מציעה למחוק.

היו"ר א. רימלט:

כולם אמרו את זה. אבל מותר לחברי ועדה להציע למחוק זאת.

ש. לויין:

אנחנו פה לא מגינים לא על העובדים ולא על האחראים. לחוות הדעת הזאת יש ריח לא נעים. אפשר לפרש שקסיים רבים שישנם בטלוויזיה נובעים מהסכמי העבודה ומהמציאות הקיימת בארץ, שיש תקשי"ר. אפשר להגיד באופן כללי שנוצרה מציאות שלא איפשרה גמישות רבה, בלי להזכיר את חתימת הסכמי העבודה והצמדת העובדים לתקשי"ר. אני מציע לשנות את הניסוח.

ח. גרוסמן:

זה לא ענין של ויכוח אינטרסטי. הסכמי עבודה יש בכל מקום. איננו יכולים לומר שעל האנשים שעובדים בטלוויזיה חלים חוקים אחרים מאשר בכל מקום עבודה אחר.

היו"ר א. רימלט:

דעתי האיטית היא שהתקשי"ר איננו צריך לחול על הרשות, על סוגי אמנים וכו'.

16.5.1973

כדי להגיע לנוסח מוסכם, יש הצעה שלא
יאמר מה צמצם את אפשרויות הגמישות.

ש. לויין:

אני לא שוכנעת. אבל אני מציע לתת
לחברים אפשרות להכין הצעות לישיבה

היו"ר א. רימלט:

הבאה, ביום ב' בשעה 11.00.

אני מודה לכם, ישיבה זו נעולה.

הישיבה נסתיימה בשעה 13.00.